

16.11.2022

רב ניצב קובי שבתאי
מפכ"ל משטרת ישראל

שלום רב,

הנדון : שימוש מסוכן ובלתי מידתי במכת"זית ובבואש בבית שמש

סימוכין : פנייתנו מיום 8.5.2018 ; פנייתנו מיום 28.1.2021 ; תשובת עו"ד ג'ורג' קיוורקיאן, סנ"צ
היועץ המשפטי מחוז ירושלים מיום 4.2.2021

אנו פונים אליכם פעם נוספת בהמשך לפנייתנו ולמענה שבסימוכין, בדרישה להפסיק את השימוש
במכת"זית ובבואש בניגוד לנהלים, ולמגר את התופעה של שימוש באמצעי זה כאמצעי ענישה כלפי
האוכלוסייה החרדית.

לא זו בלבד, שמענה המשטרה שבסימוכין דחה את טענותינו מבלי להתייחס אל הפרת הנהלים, ואף
הצדיק את התנהלות המשטרה בכל האירועים הרבים שהצגנו, אלא שמפניות שהגיעו אלינו מתברר
כי השימוש באמצעי מסוג מכת"זית ובואש שלא על פי הנהלים ממשיך.

1. ביום 2.11.2022 התקיימה הפגנה ברחוב נהר הירדן בבית שמש על רק החזקת חשוד מהקהילה
החרדית במעצר מספר ימים. ההפגנה הסתיימה בסביבות 23:00 בלילה.

2. לאחר סיום ההפגנה וכפי שניתן לראות בתיעודי הוידאו המצורפים, רכב המכת"זית הסתובב בעיר
והתיז את נוזל הבואש לעבר שטחים גדולים בעיר : רחובות, מרפסות וחצרות בתים ללא כל הצדקה,
בניגוד מוחלט לנוהל ותוך הקלת ראש בבריאותם ושלמות גופם של העוברים ושבים. קשה להתעלם
מהרושם שנוצר, פעם נוספת, ולפיו די בעצם ההשתייכות לקהילה החרדית, שמקרבה הגיעו גם
המפגינים במקרה זה, כדי להפוך גבר, ילד או אשה למטרה מתאימה לשימוש באמצעי האלים
והמסוכן. נשוב ונציין כפי שצינו בפניותנו הקודמות שבסימוכין : בהעדר הצדקה נקודתית לכיוון
האמצעי כלפי אדם, בהתאם לכללי המידתיות ולהנחיות הנוהל, הרי שמדובר באלימות משטרתית
ובענישה קולקטיבית ותו לא.

תיעוד וידאו של הפעלת המכת"זית כמתואר :

[התיעודים נמחקו]

3. עדות של עובר אורח : "יצאתי מחתונה מהאולם אסטרייכר ברחוב רשב"י נכנסתי לרחוב ר' יהודה
הנשיא על המדרכה לכיוון התחנה של נהר הירדן הרחוב היה ריק ופתאום הגיע מכת"זית מאחורי
חיפשו קרבן והתחילו לנסוע אחרי אני ברחתי אבל הם נסעו אחרי והשפריצו עלי בואש, התחבאתי
תחת מכולה אבל הם המשיכו להשפריץ לכיוון שלי, נהייתי רטוב כל הגוף שלי, ועוד עם הריח הנורא
הזה, הכובע (כמעט חדש קניתי אותו ממש בשבועות האחרונים) עף מהעוצמה, הנעליים נהרסו וגם

שיקים שהיו לי בכיס נהרסו. יש לי צליעה קלה ולא יכלתי לרוץ או לברוח. וגם לא יכולתי לקחת רכב כי בגלל הריח אף לא רצה להכניס אותו לרכב שלו אז הייתי חייב ללכת ברגל את כל הדרך הארוכה הזאת, אחרי זה לא יכולתי לצאת כמה ימים מכאבי הרגליים".

4. על פי סעיף 5 לנוהל הבואש, אין לעשות שימוש באמצעי לעבר מבנים, בתים או מרפסות. עוד מציין הנוהל, כי השימוש לתוך מבנים סגורים אינו מותר בשל מחנק ונזק בריאותי שעלולים להיגרם למי ששוהים בתוך המבנה. כפי שניתן לראות בבירור מהתיעודים המצורפים, השימוש באמצעי מסוג בואש נעשה באופן נרחב לעבר רחובות כמעט ריקים שבהם לא התקיימה הפגנה, לעבר חצרות ומבני מגורים. כל זאת, בניגוד לנהלים.

5. כאמור, פניותינו הקודמות לא זכו למענה לגופן ובכל זאת מצאנו לנכון לפנות שוב לנוכח הישנות השימוש במכת"ז שלא על פי הנהלים ולדרוש כי השימוש האסור, המסוכן והבלתי חוקי במכת"ז יופסק לאלתר.

6. בנוסף, נבקש לדעת האם השוטרים פעלו בניגוד להנחיות על דעת עצמם או בגיבוי הדרג הפיקודי. נבקש לדעת מי מהדרג הפיקודי נתן אישור לשימוש במכת"ז באירוע ומה בדיוק היו ההנחיות שניתנו למפעילי האמצעי מסוג מכת"ז.

7. עוד נבקש, לוודא כי שוטרים העושים שימוש בלתי חוקי באמצעים כפי שהיה באירוע זה יועמדו לדין, ולחלופין יטופלו במישור המשמעתי והפיקודי ולא יורשו לבוא במגע עם אזרחים.

בברכה,

סיון תהל, רכזת שטח

וחופש המחאה

רעות שאער, עו"ד

מנהלת פניות הציבור

העתק: ד"ר עליזה בלוך, ראש עיריית בית שמש